

*Ivanchenko Ie. A.,
orcid.org/0000-0003-3071-0938*

*Pirko Yu. O.,
orcid.org/0000-0002-7147-9894*

METHOD OF ASSESSING THE FORMATION OF FUTURE MILITARY ENGINEER'S SELF-EDUCATIONAL COMPETENCE

The article deals the problem of creating a methodology for assessing the future military engineer's self-educational competence. Studies of previous authors show that, firstly, the basis for creating a methodology for assessing the future specialist's self-educational competence is the structure of this quality, based on which the criteria, indicators and diagnostic methods are selected; secondly, the future specialist's self-educational competence is diagnosed mainly at three levels, although there are isolated studies, which consider four levels of manifestation of this quality; thirdly, despite the rather thorough development of criteria, indicators and levels of specialist's self-educational competence formation, the method of assessing the formation of future military engineer's self-educational competence was not the subject of special research.

There exist methods of assessing the formation of future military engineer's self-educational competence. They include the following criteria: emotional-value with indicators: the level of cognitive needs, the level of motivation, the level of creativity; subject-personal, which is manifested by indicators: the level of communicative qualities, the adequacy of self-esteem, the level of independence; professional-organizational, characterized by indicators: the level of self-organization, the level of application of information and communication technologies, assessment of general training, assessment of professional training. Methods of its diagnosis are selected for each indicator.

There are also formulas for calculating grades for each criterion (K_{ET} , K_{SP} and K_{PO}) and the overall assessment of the formation of self-educational competence of the future military engineer (SEC) he value of the formation of self-educational competence of the future military engineer they can be diagnosed at four levels: Self-starter (high) $0,9 \leq SEC \leq 1$; Breadwinner (sufficient) $0,7 \leq SEC < 0,9$; Clock watcher (elementary) $0,35 \leq SEC < 0,7$ and Wage slave (low) $0 \leq SEC < 0,35$. Along with the quantitative assessment of levels, their qualitative characteristics are given.

Key words: future military engineer, criterion, indicator, self-educational competence, assessment methodology.

Дата надходження статті: 14.12.2020 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, доцент Бхіндер Н. В.

УДК 377.6

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi47.153>

*Карпенко О. Г.,
orcid.org/0000-0002-6715-2899*

*Останчук В. В.,
orcid.org/0000-0001-7873-1290*

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ САМОРОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ДОПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПОЗАНАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті проаналізовано основні складові змісту таких понять, як «професійний саморозвиток особистості», «саморозвиток», сутність та шляхи формування професійного саморозвитку у майбутнього соціального працівника; представлено шляхи формування

*© Карпенко О. Г.

*© Останчук В. В.

саморозвитку майбутніх фахівців соціальної сфери в умовах позанавчальної діяльності; розкрито теоретичні аспекти формування професійного саморозвитку студентів в умовах позанавчальної діяльності.

У роботі на основі теоретичного аналізу філософської, педагогічної, психологічної, соціологічної літератури розкрито наукові принципи позанавчальної діяльності; визначено соціально-педагогічну сутність феноменів «діяльність», «позанавчальна діяльність», «цілеспрямованість у позанавчальній діяльності», «здобувач закладу фахової передвищої освіти».

З'ясовано сучасний рівень позанавчальної діяльності в умовах навчального закладу фахової передвищої освіти. Створено умови для визначення критеріїв, показників та рівні участі здобувачів фахової передвищої освіти у позанавчальній діяльності.

У статті розкрито та обґрунтовано спеціальні форми і методи роботи з претендентами фахової передвищої освіти. Створено етапи формування та апробації позанавчальної діяльності. Наведено перелік необхідних умов для формування у претендентів професійно-технічної освіти системи теоретичних знань, практичних умінь і навичок, необхідних для ефективної реалізації себе як особистості у процесі професійного навчання; сприяння розвитку і формуванню особистісних якостей, необхідних фахівцеві соціальної сфери.

Зроблено висновки, що ефективність і доцільність позанавчальної діяльності можливі за умови цілеспрямованої діяльності здобувачів фахової передвищої освіти, а це, у свою чергу, потребує вивчення і постановки експерименту для самооцінки та самоствердження майбутніх соціальних працівників як професіоналів.

Ключові слова: навчальний заклад фахової передвищої освіти, активність, позанавчальна діяльність, студенти, соціальний працівник, особистість, саморозвиток.

Постановка проблеми. Згідно з вимогами часу і Державних стандартів освітніх установ, вищі заклади освіти повинні забезпечити необхідні умови для професійного саморозвитку, для найбільш повного прояву різнобічних можливостей здобувачів фахової допрофесійної освіти. У цьому контексті очевидний інтерес викликає позанавчальна діяльність здобувачів як одна зі складових процесу професіоналізації молодших бакалаврів і їх професійного саморозвитку.

Аналіз досліджень. Для нашого дослідження чимале значення мали праці, присвячені розробці концептуальних основ позанавчальної діяльності: І. Бех, В. Береза, Я. Бойко, І. Винтин, Н. Грищенко, С. Зябрева, І. Карпова, В. Попова, О. Резніченко, Н. Сердюк, С. Шашенко та ін. Зокрема, науковці досліджували проблеми професійної підготовки спеціалістів середньої ланки для соціальної сфери: С. Дєдов, О. Карпенко, М. Лукашевич, І. Мигович, В. Поліщук, С. Харченко та ін.

Мета статті – з'ясувати та розкрити суть деяких аспектів позанавчальної діяльності в освітньому закладі: «позанавчальна діяльність», «діяльність», «цілеспрямованість у позанавчальній діяльності», «здобувач» освітнього закладу.

Виклад основно матеріалу. Заклад фахової передвищої освіти (ЗФПО) ми розглядаємо як конкретну освітньо-виховну інституцію і як колектив, у якому істотну роль відіграє позанавчальна діяльність, і як соціально-психологічну групу, в якій здійснюється вплив на її членів, завдяки їх діяльності за інтересами і потребами. Особистість у такому соціальному середовищі одержує сприятливі умови для розвитку і саморозвитку. Навчальний заклад типу ЗФПО передбачає задоволення потреби здобувача в отриманні широкої світоглядної і якісної професійної підготовки [2].

Загалом навчальний заклад фахової допрофесійної освіти впливає на формування у майбутніх соціальних працівників прагнення до саморозвитку через засвоєння цілей і завдань професійної діяльності, через зміст, форми і методи організації позанавчальної індивідуальної, мікрогрупової та групової роботи. Здобувачі такого закладу систематично оволодівають знаннями і професійними вміннями в основному на рівні

навчального процесу. За таких умов з'являється можливість самореалізації кожного із учасників. Сама організація позанавчальної роботи в даному освітньому закладі включає, безперечно, окремі елементи для активного професійного саморозвитку.

Акцентуючи увагу на майбутній професійній діяльності, ми приймаємо твердження Т. Макаренко, що позанавчальна діяльність «...може стати самостійним мотивом і спонукати респондентів до дій самопобудови своєї особистості» [9, с. 71]. А щоб мета самопобудови стала найважливішою метою життя і виступала провідним регулятором особистісного зростання, необхідно розвивати здібності особистості, виокремлювати професійний розвиток як домінуючу діяльність із усіх інших видів діяльностей.

Досить оригінальну думку висловив свого часу С. Рубінштейн, який пов'язує потребу, мету і вольові зусилля для досягнення окресленої мети [10, с. 184]. Адже цілком ймовірним є факт, що актуалізацію потреби у професійному саморозвитку в процесі позанавчальної діяльності здобувачі повинні пережити у формі емоційно забарвлених бажань, прагнень, почуття задоволення від вирішення проблеми, успішного її розв'язання – у формі оціночних емоцій. Такої думку дотримується І. Бех [1], при цьому він визначає внутрішні і зовнішні стимули саморозвитку: до зовнішніх належать вплив середовища, соціально-організоване виховання, педагогічний процес, що несе в собі позитивні впливи; до внутрішніх – потреби, мотиви, інтереси, установки особистості.

Згідно з Концепцією національного виховання (2009 р.) [5], Закону України «Про вищу освіту» [2] позанавчальна діяльність повинна включати: подальший розвиток соціального і життєвого досвіду особистості, її мотиваційної сфери, соціально-комунікативних навичок і умінь; формування навичок визначати мету і визначати шляхи і засоби її досягнення, приймати рішення щодо послідовного і відповідального виконання соціальних функцій; усвідомлене самовизначення у професійному зростанні; усвідомлене формування соціально прийнятної способу життя [5].

Як переконливо доводять науковці, позанавчальна діяльність буде більш результативною, якщо означений процес представлятиме собою певну педагогічну систему, в якій чітко окреслено цілі, завдання, зміст, форми, методи, умови реалізації та критерії її ефективності [11]. Позанавчальна діяльність є важливою складовою всього виховного процесу навчального закладу, тому ми розглядаємо її як особливий інструмент у виховній роботі зі здобувачами. Це дозволяє стверджувати, що поняття «позанавчальна виховна діяльність» відображає в собі позанавчальну діяльність і виховання як діалектичне взаємоперетворення «форми» і «змісту» [4].

Лише усвідомивши свої професійно-особистісні якості, майбутній соціальний працівник може повністю реалізувати себе як особистість і як майбутній професіонал у практичній діяльності. Розглядаючи особистість соціального працівника в ролі суб'єкта професійно-педагогічної діяльності, доцільно визначити ті якості особистості, що будуть сприяти її ефективній діяльності у соціальній сфері й повинні формуватися в процесі позанавчальної діяльності в закладі фахової допрофесійної підготовки:

- 1) *мотиваційно-орієнтаційна*: потреба й інтерес до професійного саморозвитку, зацікавленість та чітка орієнтація на можливість розширення знань про професію і сферу діяльності, вибрати оптимальний варіант діяльності у позанавчальній роботі;
- 2) *когнітивно-професійна*: самовизначення щодо вибору знань, як для професій, так і для форм професійного саморозвитку, вибір компетентностей, оволодіння знаннями для власної професійної діяльності, володіння напрямками соціальної роботи, механізмами взаємодії з різними клієнтами;
- 3) *організаційно-практична*: здатність до самоконтролю, володіння технологіями роботи в різних соціумах, володіння різними методами самовдосконалення, уміння проявляти рефлексивність, здатність до самореалізації у різних видах позанавчальної діяльності.

До речі, ми не заперечуємо того, що мета системи позанавчальної діяльності навчального закладу підпорядкована загальній меті особистісно-орієнтованої освіти, спрямованої на створення умов для саморозвитку і професійного саморозвитку. Тому позанавчальна діяльність в закладі фахової допрофесійної освіти створює педагогічні умови для професійного становлення і розвитку спеціаліста соціальної сфери, що є сприятливою атмосферою для самовизначення, самооцінки, саморегуляції, самоконтролю і саморозвитку кожної особистості, яка є суб'єктом власного і суспільного життя.

Певною особливістю системи позанавчальної діяльності є використання в ній спеціально-орієнтованих програм, що залежно від мети включає здобувачів різних курсів, з різними інтересами і різними рівнями готовності сприйняття питання щодо поглиблення власного професіоналізму. Серед таких програм можна назвати програми: «Школа професіоналів», «Соціум і наше майбутнє», «Наш вибір» та ін.

Помітне місце у позанавчальній діяльності посідають такі форми професійного саморозвитку, які спрямовані на розвиток особистісних якостей майбутніх соціальних працівників. Так, успіхом користуються ділові ігри «Ситуація: твоє рішення», конкурс «Моя майбутня професія», «Безробіття серед молоді», «Твої пропозиції для уряду», презентація інформаційного матеріалу (для багатодітної сім'ї; для пенсіонерів, для учнів шкіл інтернатного типу).

У позанавчальній діяльності, орієнтованій на формування навичок професійного саморозвитку ми вважаємо за доцільне привернути увагу здобувачів до різних форм виховного плану. Завдяки такому підходу майбутні соціальні працівники оволодівають додатковими вміннями, що проявляються у реальній практиці. Зокрема, заохочення респондентів до творчості, до створення емоційної комфортності у розмові з клієнтом, бесіда «Талант чи постійна робота над собою», «Що тебе тішить у твоєму житті», «Чи вмієш ти порадувати іншу людину», «Самопізнання! Як це здійснюється» та ін.

Як доводять дослідники даної проблеми, суть позанавчальної діяльності найбільш повноцінно відображається у самостійності, саморегуляції, самореалізації і в досягненні мети власної діяльності особистості. Цю думку переконливо доводить В. Лозова, підкреслюючи, що така діяльність – «це своєрідна умова для поширення життєвого простору, в якому за участю педагога студент переходить від соціальної ролі «учня» до ролі « професіонала» і здійснює пізнання реалій і самого себе, визначаючи орієнтири дій в нинішньому і майбутньому» [8, с. 12].

У результаті нашої практичної діяльності ми дійшли висновку, що вкрай важливо дотримуватись мети (як орієнтира в роботі), визначати умови, засоби для організації управління процесом формування професійного саморозвитку.

Для цього необхідно: 1) окреслити структуру і зміст професійного саморозвитку в умовах позанавчальної діяльності, не відкидаючи при цьому формування необхідних для соціальних працівників якостей; 2) вивчати і враховувати особливості здобувача сучасного навчального закладу фахової допрофесійної підготовки, його інтереси, мотиви, нахили і здібності; 3) організація позанавчальної діяльності здобувачів має бути орієнтована на майбутню професійну діяльність, що підсилює мотивацію в період навчання до самореалізації; 4) постійно орієнтуватися на кінцевий результат спеціальної підготовки, враховуючи при цьому об'єктивні умови позанавчальної роботи та включення здобувачів у практичну діяльність; 5) позитивний результат позанавчальної діяльності залежить, перш за все, від умотивованої організації та залучення здобувачів до конкретних форм роботи, від методичного забезпечення даного процесу, від гуманного і демократичного управління означеним процесом; 6) успіх реалізації ідеї професійного саморозвитку залежить від системності всіх напрямів педагогічно спрямованих дій у системі позанавчальної роботи.

Окреслені положення підтверджують думку вчених (В. Ватковська, О. Карпенко, К. Чарнецька) про те, що професійний саморозвиток і самовизначення не лише

розширюють умови становлення здобувача як професіонала, але й сприяють гармонізації особистісного і професійного. При цьому простежується часткова ідентифікація особистості зі своєю професійною роллю, а також повне включення професійних інтересів в особистісний простір [4].

На думку науковців (С. Зябрева [3], І. Кудінов, М. Савчин [7]), поступово набрала переконливості ідея використання позанавчальної діяльності в навчальному закладі як однієї із можливих форм додаткової професіоналізації здобувачів.

Висновки. Таким чином, дослідження, здійснене на підставі аналізу теоретичних джерел, дозволяє зробити висновки, що діяльність здобувача залежно від рівня організації позанавчальної діяльності (від організаційно-мотиваційного компонента) переходить на рівень організаційно-практичної дії. Здобувач сам визначає свою мету і відповідно до неї регулює свою позанавчальну діяльність.

Порушена у статті проблема багатоаспектна та потребує подальшого наукового дискурсу.

Список використаних джерел:

1. Бех І. Самореалізація особистості як визначальний чинник її життєдіяльності. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/>.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 1.07.2014 р. URL: <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/zakoniukraini/65715.html>.
3. Зябрева С. Е. Виховання громадянськості студентів професійно-технічних коледжів у позанавчальній діяльності: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07 / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. Луганськ, 2010. 20 с.
4. Карпенко О. Г. Професійне становлення соціального працівника: навч.-метод. посіб. Київ: ДЦССМ, 2004. 164 с.
5. Концепція національного виховання студентської молоді від 25.06.2009. URL: <https://studfiles.net/preview/5319065/>.
6. Пет'юк Л. В. Виклики XXI століття для освітнього простору України. *Наукові праці ЧНУ: наук. журнал / Чорном. нац. ун-т ім. Петра Могили; ред. кол.: О.П.Мещанінов (голова) [та ін.]. Миколаїв: Вид-во ЧНУ імені Петра Могили, 2017. Т. 303. Вип. 291. С. 10–14.*
7. Савчин М. В. Психологічні основи розвитку відповідальної поведінки особистості: дис... д-ра психол. наук: 19.00.07 / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. Київ, 1997. 410 с.
8. Лозовой В. О., Сідак Л. М. Саморозвиток особистості у філософській рефлексії та соціальній практиці: монографія. Харків: Право, 2006. 256 с.
9. Макаренко Т. А. Формирование индивидуальной траектории профессионального развития будущих социальных педагогов: автореф. дис. ... канд. педагог. наук. Якутск, 2006. 20 с.
10. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии. СПб.: Питер, 2003. 720 с.
11. Karpenko O. The formation of professionalism in future social workers in the conditions of higher school. «East West» Association for Advanced Studies and Higher Education. Vienna (Austria). 2016.
12. Pet'ko L. Preparing higher school graduates in foreshortening of leader competencies for 2020. *Topical questions of contemporary science: Collection of scientific articles*. Taunton: Aspekt Publishing of Budget Printing Center, 2017. P. 467–472.

Reference:

1. Bekh, I. Samorealizatsiia osobystosti yak vyznachalnyy chynnyk yii zhyttiediiialnosti [Self-realization of the individual as a determining factor in his/her life]. Retrieved from <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/> [in Ukrainian].
2. Law of Ukraine on higher education from July 1, 2014. Retrieved from <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/zakoniukraini/65715.html>. [in Ukrainian].
3. Ziabreva, S. E. (2010). *Vykhovannia hromadianskosti studentiv profesiino-tekhnichnykh koledzhiv u pozanavchalnii diialnosti* [Citizenship education of students of vocational and technical colleges in extracurricular activities]. (Extended abstract of candidate's thesis). Volodymyr Dahl East Ukrainian National University. Luhansk [in Ukrainian].

4. Karpenko, O. H. (2004). *Profesiine stanovlennia sotsialnoho pratsivnyka* [Professional development of a social worker: teaching book]. Kyiv: DTSSSM [in Ukrainian].
5. The concept of national education of student youth from June 25, 2009. Retrieved from <https://studfiles.net/preview/5319065/> [in Ukrainian].
6. Petko, L. V. (2017). Vyklyky XXI stolittia dlia osvithnoho prostoru Ukrainy [The challenges of educational space in the 21st century]. *Naukovi pratsi ChNU (Pedahohika)*, 303, 291, 10–14 [in Ukrainian].
7. Savchyn, M. V. (1997). *Psykhologichni osnovy rozvytku vidpovidalnoi povedinky osobystosti* [Psychological bases of development of responsible behaviour of the person]. (Doctor's thesis). Institute of Pedagogy and Psychology of Vocational Education of the Academy of Educational Sciences of Ukraine. Kyiv [in Ukrainian].
8. Lozovoi, V. O., & Sidak, L. M. (2006). *Samorozvytok osobystosti u filosofskii refleksii ta sotsialnii praktytsi* [Self-development of personality in philosophical reflection and social practice]. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
9. Makarenko, T. A. (2006). *Formirovanie individualnoi traektorii professionalnogo razvitiia budushchikh sotcialnykh pedagogov* [Formation of an individual trajectory of professional development of future social pedagogues]. (Extended abstract of candidate's thesis). Yakutsk [in Russian].
10. Rubinshtein, S. L. (2003). *Osnovy obshchei psikhologii* [Fundamentals of general psychology]. SPb.: Piter [in Russian].
11. Karpenko, O. (2016). *The formation of professionalism in future social workers in the conditions of higher school*. Vienna (Austria) [in English].
12. Petko, L. (2017). Preparing higher school graduates in foreshortening of leader competencies for 2020. *Topical questions of contemporary science*, 467–472 [in English].

Karpenko O. G.,
orcid.org/0000-0002-6715-2899
Ostapchuk V. V.,
orcid.org/0000-0001-7873-1290

THEORETICAL ASPECTS OF SELF-DEVELOPMENT PERSONALITY OF APPLICANTS' PRE-PROFESSIONAL MAJORS IN THE CONDITIONS OF EXTRACURRICULAR ACTIVITIES

The article analyzes the main components of the content of such concepts as "professional self-development of personality", "self-development", the essence and ways of forming professional self-development in the future social worker; the ways of formation of self-development of future specialists in the social sphere in the conditions of extracurricular activities are presented; theoretical aspects of formation of professional self – development of students in the conditions of extracurricular activity are opened.

The work on the basis of theoretical analysis of philosophical, pedagogical, psychological, sociological literature reveals the scientific principles of extracurricular activities; the socio-pedagogical essence of the phenomena is determined: "activity", "extracurricular activity", "purposefulness in extracurricular activity", "applicant of a professional higher education institution".

The current level of extracurricular activities in the conditions of the educational institution of professional higher education is clarified. Conditions have been created for determining the criteria, indicators and levels of participation of applicants for professional higher education in extracurricular activities.

The article reveals and substantiates special forms and methods of working with applicants for professional higher education. Stages of formation and approbation of extracurricular activities are created. The list of necessary conditions for formation at applicants of vocational education of system of theoretical knowledge, practical abilities and skills necessary for effective realization of itself as the person in the course of professional training is resulted; promoting the development and formation of personal qualities that will contribute to the formation of themselves as a specialist in the social sphere. It is concluded that the effectiveness and feasibility of extracurricular activities is possible under the conditional activity of applicants for professional higher education, and this

in turn requires study and experimentation for self-assessment and self-affirmation of future social workers as professionals.

Key words: educational institution, students, personality, self-development, extracurricular activities, pre-professional major, social worker.

Дата надходження статті: 22.12 2020 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Вайнола Р. Х.

УДК 371+78:378

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi47.183>

Кохановська О. В.*,
 orcid.org/0000-0001-7294-173X

Кузнєцова О. М.*,
 orcid.org/0000-0003-1627-9272

ДЕФІНІТИВНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Стаття присвячена розкриттю ключових понять сутності та змісту професійно-педагогічної підготовки викладачів музичного мистецтва. Виявлено, що питання підготовки викладача, зокрема музичної освіти, сьогодні постає надзвичайно гостро, що актуалізує необхідність аналізу понятійно-термінологічного апарату. Розкрито погляди вітчизняних науковців щодо трактування сутності таких понять, як: «підготовка», «професійна підготовка», «професійно-педагогічна підготовка», «професійно-педагогічна підготовка викладачів музичного мистецтва», а також специфіки професійно-педагогічної підготовки викладачів музичного мистецтва в сучасних умовах.

Визначено, що феномен професійно-педагогічної підготовки викладачів музичного мистецтва є багатогранним і потребує детального вивчення. Її особливістю є комплексний характер.

Процес професійно-педагогічної підготовки викладачів музичного мистецтва відбувається на базі відповідних закладів освіти: консерваторій, факультетів закладів вищої освіти, музичних училищ.

Виявлено, що науковці по-різному трактують як складові ключового поняття, так і саму дефініцію. Її специфіка полягає в необхідності поєднання викладачем музичного мистецтва високого рівня фахових знань, умінь, навичок і компетентностей (виконавська майстерність), володіння педагогічними вміннями, розвинутими загальними та педагогічними здібностями, забезпечення ефективної суб'єкт-суб'єктної взаємодії, продуктивності діяльності, розв'язання навчальних, виховних та розвивальних завдань. А в самій педагогічній діяльності безпосередньо розглядаються три її складові: пізнавальна (вивчення учнів, змісту, умов роботи), проєктувальна (планування змісту навчання і виховання, діяльності викладача і учнів), виконавська (навчання, виховання учнів).

Ключові слова: підготовка, професійна підготовка, професійно-педагогічна підготовка, викладач музичного мистецтва, професійно-педагогічна підготовка викладача музичного мистецтва.

Постановка проблеми. Культурно-мистецька освіта є одним зі стійких та фундаментальних компонентів оновлення сучасної освітньої системи. Сьогодні вона

*© Кохановська О. В.

*© Кузнєцова О. М.